

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati v vsako-odnosno deželo za vse leto 2 K, za pol leta 1 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h, za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izločijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2. vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo

k

XVII. redni veliki skupščini

družbe sv. Cirila in Metoda
v Ilirski Bistrici

v četrtek, dne 7. avgusta 1902. l.

Vspored:

I. Sv. maša ob 1/10. uri v dekanijijski cerkvi.

II. Zborovanje ob 11. uri v hotelu „Ilirija“.

- 1.) Prvomestnikov nagovor.
- 2.) Tajnikovo poročilo.
- 3.) Blagajnikovo poročilo.
- 4.) Nadzorništvo poročilo.
- 5.) Volitev jedne tretjine družbinega vodstva.

Po pravilih izstopijo letos naslednji udje družbinega vodstva:

1. Tomo Zupan. 2. Ivan Hribar.
3. Luka Svetec. 4. Ivan Šubie.
- 6.) Volitev nadzorništva (5 članov).
- 7.) Volitev razsodništva (5 članov).

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Ljubljana, dne 15. julija 1902.

Prvomestnik: Tomo Zupan. Podpredsednik: Luka Svetec.

Pristavek.

1.) Dne 7. avgusta odhod iz Ljubljane z brzovlakom ob 5. uri 59 min., s poštnim vlakom pa ob 4. uri 54 min. zjutraj.

2.) Po zborovanju skupni obed v hotelu „Ilirija“ ob 1. uri. Radi obeda se je udeležencem zgledati do 5. avgusta z naslovom: Tvrda Žnidaršič & Valentič v Ilirski Bistrici. Kuvert brez vina stane 3 krone.

3.) Odhod iz Ilirske Bistrice proti Ljubljani z brzovlakom ob 9. uri 27 min., s poštnim vlakom pa ob 6. uri 38 min. zvečer.

Varanje ljudstva!

II.

Vsled zaključenja deželne zbornice je postal položaj v deželi približno ravno tak, kakršen je bil položaj v državi tedaj, ko je nemška obstrukcija razgnala dunajski parlament. Razložek je le ta, da si je dunajska vlada mogla pomagati s § 14. mej tem, ko deželni odbor tega pomočka nima.

Ko državni zbor ni dovolil proračuna, se je vlada omejila nato, da si je s cesarskimi naredbami na podlagi § 14. dovolila provizorij in z njim vodila državno upravo, odklanjala pa vse tiste investicije in odrekala vse tiste podpore, katerih dovoljevanje spada v delokrog poslanske zbornice. Dovoljevala je samo tiste prispevke za investicije in tiste podpore, katerih dovolitev spada v kompetenco ministrstva, v izrednih slučajih, kakor pri velikih nesrečah itd. si je pomagala s § 14., sicer pa mirno gledala škodo, ki so jo brezvestni obstrukcionisti delali svojim volilecem.

Naš dež. odbor nima take oblasti, kakor jo ima dunajska vlada, marveč je glasom včeraj citiranega zakona njegova pravica glede porabe deželne denarja tako omejena, da ne more ničesar izdati, če nima za to dovoljenja dež. zbora.

Vsled klerikalne obstrukcije je dež. odbor prišel v največjo zadrego. To je gotovo, da zaradi razposajenosti in surovosti nekaterih brezvestnih klerikalcev ne more ustaviti uradniških in učiteljskih plač ali zapreti bolnico, blaznico, grmsko šolo itd., gotovo pa je tudi, da nima nobene pravice dovoljevati podpore in prispevke za druge namene. To mu brani včeraj citirani zakon, ki izrečno določa, da je deželni odbor ob lastnem jamstvu vezan na potrjeni proračun. Takega proračuna pa dež. odbor nima, ker ga dež. zbor vsled klerikalne obstrukcije ni mogel skleniti.

Posledica tega bo, da deželni odbor ne more in ne sme ničesar tega izplačati, kar je še le nasvetoval v načrtu proračuna, da naj deželni zbor dovoli, česar pa dež. zbor ni mogel potrditi. Kako naj tudi dež. odbor, čegar člani s svojim imetjem jamčijo za vse izdatke, kaj izplača, ko niti ne ve, če bi bil deželni zbor dotične izdatke dovolil ali ne? Uradniki in učitelji lahko svoje plače iztožijo in dežela bi jih morala plačati, podpor pa nima nihče pravice iztožiti, dovoljevanje podpor je odvisno edino le od dež. zbora in zato ne sme deželni odbor ničesar dati, dokler ni storil dež. zbor svojega sklepa.

Takih prispevkov in podpor, ki jih deželni odbor ne sme izplačati, ker mu tega deželni odbor ni dovolil, je v načrtu proračuna vse polno. Naj jih navedemo le nekaj. Deželni zbor ne sme in ne bo izplačal dotacije za agrarske operacije v znesku 50.000 K, ne postavk: za nakup plemenskih bikov 5200 K, za naprave živinorejcem 800 K, za uravnavo Save 11.500 K, za uravnavo tržiške Bistrice 700 K, za uravnavo kamniške Bistrice 800 K, za uravnavo Pivke 1300 K, za uravnavo Krke pri Mršiči vasi 1050 K, za uravnavo hudournika Piščenca 900 K, za napravo projektov za vodne zgradbe 1000 K, za osuševanje kočevsko ribniških kotlin 4750 K, za poizvedbe glede raznih osuševalnih del na Notranjskem 1000 K, za vodovod za vasi Vinica-Zapotok-Sušje-Slatnik 5000 K, za vodovod v Novi Sušici 5100 K, za vodovod v Gorenjih Vremah 4575 K, za vodovod v Nadjanem selu 3150 K, za vodovod v Godoviču 4400 K, za vodovod v Toplicah 1200 K, za vodovod v Postojni 10.488 K, za vodovod na Vrhniki 6500 K, za vodovod v Novem mestu 46500 K, za podpore občinam za male vodovode in vodnjake 10.075 K, za povzdigo kmetijstva 7000 K, za podpore kmetijskim, mlekarskim in sadjarskim produktivnim zadrugam 4000 K, za podporo deželni komisiji za pogozdovanje

Krasa 4000 K, za podpore pri zgradbi šol 12.000 K, za podpore učiteljem za obisk tečajev za deška ročna dela 640 K, za nagrade učiteljem za poučevanje 1000 K, za podpore v svrhu prireditve obrtnih strokovnih tečajev 500 K, za podpore obiskovalcem obrtnih strokovnih tečajev 1000 K, za podpore obrtnim zadrugam 10.000 K, za zgradbo mostu čez Kolpo med Vinico in Pribanji 16.340 K, za preložitev ceste pri Kovorju 1500 K, za zgradbo ceste od Škofjeloke skozi Železnike do deželne meje 12.000 K, za zgradbo okrajne ceste Podlipa-Smrečje 12.000 K, za podpore okrajnim cestnim odborom in občinam 20.500 K, za posojila vinogradnikom 50.000 K. Mnogo taci zadev je navedel tudi deželni odbornik Grasselli v svojem izvrstnem govoru na protestnem shodu. Omenjamo samo regulacijo Mirne.

Po veljavnem zakonu ne sme deželni odbor v te namene ničesar dati, sicer store člani deželne odbora hudo delstvo zlorabe uradne oblasti. To je pa gotovo, da si bodo trikrat premislili, predno store tak korak, samo da bi klerikalcem storili uslugo!

Pa nikari misliti, da smo našli vse podpore in prispevke, ki jih deželni odbor ne sme dovoliti. Poleg teh je v načrtu proračuna še vse polno postavk za podpore raznim društvom, šolam — tudi redovniškim — in humanitarnim napravam, a kakor vsako leto, bi bilo prišlo tudi letos nekaj sto prošenj vdov in sirot, dijakov itd., po ujmah poškodovanih kmetov, občin in vasi za podpore in miloščine. Vse te prošnje ostanejo nerešene in vseh teh podpor ne bo. Seveda izostanejo potem tudi državni prispevki, ker država daje svoj delež za vinogradnike, za vodovode in vodnjake, samo če plača tudi dežela svoj delež. Dežela svojega deleža ne more dati, ker ga deželni zbor ni dovolil in tako izostane tudi državni prispevek.

Takšen je torej položaj v deželi vsled klerikalne obstrukcije. Posledice

LISTEK.

Oče.

Spisal Björnstjerne Björnson.

Tord Oeveraas, o katerem hočem tu pripovedovati, je bil najmočnejši v svoji županiji. Visoko pokonci ter resno je stal nekega dne v pisarnici pridigarja.

»Sina sem dobil«, je dejal, »in dal bi ga rad krstiti.«

»Kako naj se imenuje?«

»Tin, kakor moj oče.«

»In botri?«

Imenoval jih je. Bili so najboljši možje in žene v okraju, iz rodbine moža.

»Še kaj?« je vprašal pridigar ter se je ozrl v kmeta.

Veleposestnik je stal nekaj trenutkov popolnoma tiho.

»Rad bi, da ga krstite samega«, je rekel.

»To se pravi, na delavnici?«

»Naslednje sobote, ob dvanajstih opoldne.«

»Še kaj?« je vprašal pridigar.

»Druzega nič.«

Veleposestnik je mečkal čepico, kakor da hoče iti. Tedaj se je dvignil pridigar.

»Še to vzemi na pot«, je govoril in je šel naravnost proti Tordu; prijel ga je za roko, in mu pogledal v oči: »Daj Bog, da bi ti bil otrok v blagoslov!«

* * *

Sestnajst let po tem dnevu je stal Tord zopet v sobi pridigarja.

»Dobro se držiš, Tord«, je dejal duhovnik, kajti našel ni nikake izpremembe na njem.

»Saj tudi nimam nikakih skrbi«, je odgovoril Tord.

Duhovnik je molčal, čez nekaj časa je pa vprašal: »Kaj imaš pa nocoj na srcu?«

»Nocoj prihajam radi sina, ki pojde jutri k obhajilu.«

»Uren dečko je«, je dejal duhovnik.

»Plačati nisem hotel prej pristojbine, preden ne izvem, katero številko dobi v cerkveni listi.«

»Ima naj številko 1.«

»Dobro, — tu je deset tolarjev pristojbine, gospod pridigar.«

»Se kaj?« je vprašal pridigar ter pogledal Torda.

»Druzega nič.« In Tord je šel.

Zopet je prešlo osem let. Tedaj pa se je začel nekoč pred vratmi pridigarjeve sobe hrup, kajti prišlo je mnogo mož

tjakaj in njim na čelu Tord. Pridigar se je ozrl nanj in ga je izpoznal: »Z velikim spremstvom prihajaš danes zvečer.«

»Hotel sem vam naznaniti, da okličete mojega sina, ki se bo poročil s Karen iz Storlidna, s hčerjo Gudmundna, ki stoji tu poleg mene.«

»To je pa najbogatejša dekle v županiji.«

»Dà, tako pravijo«, je odgovoril veleposestnik ter si pogladil z eno roko lase nazaj. Pridigar je sedel nekaj časa, kakor v misli vtopljen. Rekel ni ničesar; vpisal je imena v knjige, in možje so podpisali zapisnik. Tord je položil tri tolarje na mizo.

»Samo enega dobim«, je rekel duhovnik.

»Že vem, toda dečko je edini moj sin, zato hočem vse dobro narediti.«

Pridigar je vzel denar.

»Sedaj je že v tretjič, da prihajaš radi svojega sina, Tord.«

»A zdaj sem gotov z njim«, je dejal Tord, zaprl je svojo denarnico, se priporočil pri duhovniku ter šel; — možje so mu počasi sledili.

Štirinajst dni pozneje sta veslala oče in sin ob lepem vremenu preko vode v Storliden, da bi se dogovorili glede poroke.

»Klop pod menoj ne stoji trdno«, je rekel sin ter se je dvignil, da bi jo pritrdil. V istem trenutku je zdrsnila deska, na kateri je stal, in zamahnil je z rokama, kriknil ter padel v vodo.

»Primi se vesla«, je zaklical oče; urno je vstal in vtaknil veslo v vodo, ko pa je sin parkrat zaman segel po njem, se je zdelo, kakor da je odrevenel.

»Čakaj, čakaj«, je klical oče, in veslal hitro proti njemu. Tedaj je omahnil sin nazaj, ozrl se je še enkrat z dolgim pogledom na očeta ter se potopil v globino. Tord ni hotel verjeti svojim očem, zastavljal je urno čoln ter zrl srečo na mesto, kjer je izginil sin, kakor da mora priti zopet navzgor. Dvignilo se je pač nekaj mehurjev, še nekaj, potem en sam velik, ki se je razpočil — in jezero je bilo zopet čisto kakor zrcalo.

Tri dni in tri noči so videli ljudje očeta veslati okrog onega mesta, ne da bi mislil na jed ali spanje; iskal je svojega sina. V jutro tretjega dne ga je našel ter ga nesel na svojih rokah preko gričev na svoj dom.

Od istega dne je pač prešlo eno leto. Tedaj je začul pridigar nekega dne pozno zvečer ob času žetve, da se je nekdo dotaknil njegovih vrat ter tipal previdno po

znajo biti gospodarsko usodopolne, a volilci naj se zahvalijo zanje škofu in tistim klerikalnim poslancem, ki so v svoji neskončni brezvestnosti in hudobnosti, ne meneč se za blagor krovine in prebivalstva, razgnali deželni zbor. Od deželnega odbora ne pričakujte ničesar, ker ima ta po zakoncu vezane roke. Sicer pa ima vsak volilni okraj takega poslanca, kakršnega zasluži.

V Ljubljani, 22. julija

Diplomatje na dopustu.

Potovanje italijanskega kralja je na klonilo raznim avstrijskim diplomatom dopust. Kamor pride Viktor Emanuel, povsod zbeži poslanik na dopust. Baron Aehrenthal je zapustil Peterburg, in ker pride kralj kmalu tudi v Berlin, je šel na dopust tudi pl. Marich-Szögyeny. Aehrenthal je šel na dopust z izgovorom, da se oženi. Ali poroka se vrši šele danes, ko je Viktor Emanuel že dva dni doma. Oženil bi se bil Aehrenthal že poprej, a Goluchowski mu baje ni dovolil, da pride na Dunaj. Barona Aehrenthala smatrajo namreč bodočim avstrijskim zunanjim ministrom. Ako bi prišel prej na Dunaj, bi listi hitro skombinirali kako ministersko krizo ter trdili, da je stol Goluchowskega omajan. Aehrenthal torej ni dobil dopusta, dokler ni prišel italijanski kralj na Rusko. Poslanik in zastopnik Avstro Ogrske se je mogel odstraniti iz Peterburga z vzrokom. Poslanik v Berlinu se je odstranil še prej, samo da se njegov odhod tako ne zapazi. Odpoval je na Ogrsko na svoje posestvo. Po Avstriji potuje italijanski kralj vedno le incognito. Na kolodvorih je videl le redarje, nikjer pa kako oficialno osebo. Vse to se godi, ker se kralj Viktor Emanuel noče potruditi tudi na Dunaj, ki mu je vendar najbližji. Ali kralj ne pride, ker ima pravico, da pride naš cesar v Rim ter vrne poset kralja Humberta. Cesar pa ne pride, ker bi moral posetiti ali le papeža ali le kralja; oba posetiti papež ne dovoli. Kralj Viktor Emanuel pojde v Berlin, v Pariz in v London, samo v zvezno državo, k prijateljski sosedinji ne pride. Avstro-ogrski oficialni listi trdijo, da je potovanje italijanskega kralja brez pomena in da je trozveza v zvezi vsemu trdna. Francoski zunanji minister pa je dejal, da je trozveza le pogodba, ki veže Avstro Ogrsko, Nemčijo in Italijo samo v toliko, da ne začne vojne med sabo, ter da sovražnika ene ali druge države ne podpirajo. Zveza je torej jako ponižnega in omejenega pomena, in s prijateljstvom nima taka zveza nikake podobnosti. Italija ima vso svobodo, bližati se sme katerikoli drugi državi, in italijanski kralj je posetil carja, vrhovnega zaščitnika konkurenčne dovoze. Zunanja politika naše države je pač nerazumljiva!

Prikrivanje resnice.

Angleška vlada se trudi, da nameče narodu peska v oči, da bi ne videl resnice, kako se je vršila in izvršila vojna

kljuki. Pridigar je odprl, in vstopil je velik, toda sključen mož, suh ter z belimi lasmi. Pridigar ga je dolgo opazoval, preden ga je izpoznal. Bil je Tord.

»Tako pozno prihajaš?« je rekel pridigar ter mu stopil tiho nasproti.

»Oh, da, pozno prihajam«, je odgovoril Tord in sedel. Tudi duhovnik je sedel ter čakal, kaj bode zahteval obiskovalec. Dolgo je bilo tiho.

Potem je izpregovoril Tord: »Prinesel sem nekaj seboj, kar bi dal rad revežem; to naj bo volilo, ki naj se glasi na ime mojega sina.«

Dvignil se je, položil denar na mizo ter zopet sedel.

Pridigar je štel. »To je mnogo denarja«, je rekel.

»Polovica mojega posestva je; danes sem ga prodal.«

Pridigar je sedel dolgo popolnoma tiho. Nato je vprašal tiho: »In kaj namest sedaj storiti, Tord?«

»Nekaj boljšega.«

Tako sta sedela nekaj časa; Tord s povešenimi očmi, pridigar pa je zrl neprestano nanj. Potem je rekel duhovnik tiho in počasi: »Zdi se mi, da ti je postal tvoj sin v blagoslov.«

»Da, sedaj mislim tudi sam tako«, je odgovoril Tord. Pogledal je duhovnika in po licih sta mu zdrknili dve solzi.

z Buri. Cenzura zatira vsa neugodna poročila iz Južne Afrike po vojni in zatira vse vesti o raznih škandaloznih aferah, ki so sedaj pred sodišči ali pred enketami radi sleparjenja pri nakupovanju konj, živil, obleke, orožja in pri transportih vojšta. Opozicijske stranke pa prinašajo vendar le nekaj luči s svojo javno kritiko. Ker javno mnenje noče umolkneti, se je izvolila parlamentarna komisija, katere načelnik je lord Goschen, da preišče razne dvomljive zadeve. Ta komisija pa položi gotovo vse nedelikatnosti ad acta. Največ se bavi sedaj časopisje z generalom Bullerjem, na katerega hoče zvrniti vlada vso odgovornost za nesreče in neuspehe početkom vojne. Vojni minister Brodrick je v parlamentu ostro grajal Bullerja ter zagrozil častnikom, ki bi govorili še o postopanju Bullerja, z odpuštom. Buller ima torej še mnogo pristašev med častniki in tudi pri moštvu je bil priljubljen kot Roberts in Kitchener. Njegova naslednika sta se ob izkušnjah Bullerja le okoristila ter se izogibala napakam, katere je Buller moral storiti, ker je imel v Burij docela novega sovražnika originalne taktike. Bullerja je komandirala londonska vlada; torej ni bil odvisen. Razen tega je imel jedva 36.000 mož. S temi bi tudi Kitchener ne opravil ničesar, dasi je bil neodvisen. Afera Buller še ne bo umrla ter pojasniti še marsikaj, kar se sedaj zakriva siloma.

Najnovejše politične vesti.

Češki deželni zbor se zaključil že s 1. avgustom t. l. — Gališki deželni zbor se skliče šele zadnje tri dni decembra, da dovoli budgetni provizorij. — Zaradi tirolskega avtonomijanskega vprašanja se vztrajno vršijo posvetovanja z namestnikom in nemškimi ter italijanskimi poslanci. Ako bodo pogajanja imela kaj uspeha, skliče se dež. zbor meseca decembra k novemu zasedanju. — Francoski klerikalci so začeli po celi državi razvijati agitacijo in ogorčenje zaradi odprave kongregacijskih šol. Pošiljajo se peticije na vlado in senat ter se prireajo shodi. Vseh odpravljenih duhovniških šol je baje 2500. — Mednarodna mirovna konferenca se vrši letos meseca septembra v dunajskem parlamentnem poslopu. — Carinska in trgovinska konferenca, ki se vrši na Dunaju, je obravnavala včeraj pod predsedstvom zunanjega ministrstva Goluchowskega o vinski klavzuli. — Francoski jezuitje na Češkem. Iz Francoske izgnani jezuitje se baje naselijo v velikem, sedaj zapuščenem samostanu Marija-Tin v plzenskem okraju. — Saksonski prestolonaslednik princ Friderik Avgust pride v Ischl obiskat avstrijskega cesarja. Dne 3. avgusta pa pride v Ischl rumunski kralj Karol. — Dohodki Grunwald-slavnosti v Lvovu znašajo 6000 K, ki se naložijo za takozvano Grunwald-ustanovo. — Zoper potovanje nemškega cesarja v Poznanj. Komornik Morawski je prišel v Berlin posredovati, naj bi cesar nameravani letošnji obisk Poznanja preložil na prihodnje leto — Klerikalne želje. V Santiagu de Compostella je začel v nedeljo zborovati katoliški kongres, ki je takoj izrekel zahtevo, da se obnovi papeževa posvetna oblast ter se podredijo šole izključno le cerkvi. — Srbski kralj in kraljica odpotujeta po zatrdilih belgrajskih listov dne 15. oktobra t. l. v Peterburg.

Rimski klerikalizem in še to in ono.

I.

Minoli teden, in sicer točno na dan 18. julija, bi bil klerikalizem lahko praznoval znamenito obletnico, namreč obletnico popolne in sijajne zmage rimsko-klerikalnih politikov nad tistimi katoličani, ki smatrajo cerkev samo za duhovno združitev. Dan 18. julija 1870 je rojstni dan sodobnega klerikalizma, je začetek nove dobe najljutejših bojov v svrhu, da zadobi cerkev absolutno gospodstvo v duhovnih in posvetnih zadevah nad vsemi narodi in državami na svetu. Dne 18. julija 1870. je namreč vatikanski koncil v zvezi vsemu odporu odličnih kardinalov in škofov — med poslednjimi se je posebno znamenito odlikoval vladika Josip Juraj Strossmayer — proglasil nezmotljivost vsakokratnega rimskega papeža v vseh zadevah. S

tem je bilo kronano večstoletno prizadevanje rimskih politikov po avtoritativnem vodstvu držav in narodov tudi v popolnoma posvetnih zadevah; to, kar so si razni prejšnji papeži samo lastili, drugi pa odklanjali, je bilo vkljub ogorčenim protestom odličnih škofov proglašeno kot dogma, kot temeljna resnica katoliške cerkve.

Različne države so bile sicer pravčasno posvarjene, kaj se pripravlja, a niso se znale zavarovati. Takratni bavarski ministrski predsednik, poznejši nemški kancelar knez Hohenlohe, je bil izvedel po svojem bratu, kardinalu Hohenlohe, da se hoče proglasiti papež nezmotljivim. Kardinal Hohenlohe je bil odločen nasprotnik papežev nezmotljivosti — ta kardinal rimsko-katoliške cerkve je tudi izrekel krilate besede: »Bog čuva Nemčijo pred jezuitsko kugo« — in je prouzročil, da so se nemški škofje zbrali v Fuldi ter ugovarjali proti nameravani novim dogmi, zajedno pa svojega brata napotil, da je pisal vsem evropskim vevlastim: »Vprašanje o papeževi nezmotljivosti sega daleč čez versko polje; to je vevlastilna zadeva, ker se določi ž njego gospodstvo papežev čez vse vladarje in narodotvorse to gospodstvo proglašajo kot verska resnica.«

Tako sta sodila o papeževi nezmotljivosti kardinal Hohenlohe in njegov dobro katoliški brat in na koncilu kakor tudi pozneje se je pokazalo, da so tako sodili tudi praški nadškof kardinal Schwarzenberg, djakovski škof Strossmayer in mnogo drugih znamenitih cerkvenih dostojanstvenikov in učenjakov. Zlasti ostro je pozneje izrazil svoje mnenje škof Hefele. A nasprotniki papežev nezmotljivosti so bili preglasovani; italijanski, španski, francoski in južnoameriški škofje so imeli na vatikanskem koncilu večino in so tako zmagali.

Evropske države so pač spoznale pomen in dalekosežnost te nove dogme, ali časi so bili tedaj silno viharni — pomislimo le na revolucijo v Španiji in na francosko nemško vojno — in ker je kmalu potem Italija naredila konec papeževi posvetni državi, — tej najzanimnejši državi, kar jih pozna zgodovina — se ni nihče več zmenil za papežev nezmotljivost. Reklo se je: Kaj bo papež z vso svojo nezmotljivostjo, ko nima niti jednega vojaka ali orožnika, ki bi vsaj simbolično njegovo moč predstavljal. Ker je papež izgubil posvetno državo, se je mislilo, da je izgubil predpogoj za uresničenje svojih odločeb v političnem oziru in radi tega se ni zgodilo nič resnega v varstvo narodov in držav.

Toda rimski klerikalizem ne obupa nikdar in tudi po izgubi papežev države ni obupal. Cesar ne more direktno doseči, to skuša doseči indirektno. S pomočjo narodov samih hoče vse podjarmiti. Kako dela, to čutimo na Kranjskem. Ranjki Missia je bil pri nas prvi zastopnik nove struje v katolicizmu, nezmotljivega klerikalizma. Missia je hotel slovenski narod postaviti v službo za gospodstvo vjskujočega se klerikalizma; slovenski narod naj bi bil prvi »slanzknechte« rimskega klerikalizma v Avstriji, slovenski narod naj bi bil postal prvobornitelj za »pokotoličanje« Avstrije v smislu klerikalizma.

V ta namen je skušal Missia zadušiti vsako narodno gibanje, saj dvema gospodoma, narodni ideji in klerikalizmu, ne more nihče služiti in vidimo povsod, da klerikalni narodi nimajo nič narodne enerzije in nič narodne zavednosti; v ta namen je ustanavljal vse vprek po revni kranjski deželi samostane; v ta namen je privabil jezuvite in druge redovnike; v ta namen je vodil boj proti šolstvu in učitelstvu; v ta namen je ustvaril gospodarsko organizacijo, v ta namen je vodil boj proti svobodni, neklerikalni literaturi, znanosti in umetnosti. Vse Missijevo delovanje je merilo na to, da slovenski narod duševno, politično in gospodarsko zaslužnji ter da med njim ugonobi vse, kar se ustavlja klerikalizmu. Slovenci narod naj bi postal tak, kakor zahteva ustanovitelj jezuitskega reda, Ignacij Loyola, da bodi pravi katoličan: »Človek bodi kakor kadaver, ki se pusti na vse strani obratiti in vse s seboj storiti.«

Kakor nikjer, tako tudi klerikalci na Slovenskem niso z javnimi preredbami praznovali obletnice, kar je bila proglašena papeževa nezmotljivost. Pač pa so postavili temu dnevu skromen spomenik v obliki pamfleta: »Liberalna vera«.

O namenu tega spisa ni dvoma in da doseže spis svoj smoter vsaj v tistih nižavah, kjer vladata nevednost in tema, je tudi gotovo. Pripovedovana neumnost priprostega slovenskega ljudstva je pač še velikanška, in če se more napredni stranki kaj po vsi pravici očitati, je to, da ni o pravem času začela dela za prosveto naroda. Zamudila je silno veliko in to se maščuje danes na njej kaj bridko. Ko bi bili pred 25 leti začeli vojno proti klerikalizmu, bi bili danes vsi ti Jeglič in Šusteršiči nemogoči in tudi Šaleharjev,

Koblarjev in Ferjančičev bi bilo malo manj med duhovniki, kakor jih je danes.

V brošuri »Liberalna vera« se dokazuje, da pristaši napredne stranke ne verujemo vsega, kar cerkev in da je liberalizem podlost in sleparstvo, ki se mora s prižnice in iz spovednice preganjati.

Mi nimamo prav nobenega vzroka, prikrivati svoje stališče proti katoliški cerkvi, in zato hočemo na »Liberalno vero« odgovoriti s tem, da kar sami brez ovinkov povemo, kako je naše mnenje. To pa moramo klerikalcem pred vsem reči: da smo o tem, kar verjamemo, v verskem oziru ravno tako prepričani, kakor bi morali biti klerikalci o tem, kar sami uče. Nam je to, kar verjamemo in česar ne verjamemo, ravno tako sveto in vzvišeno, kakor bi moralo biti klerikalcem to, kar baje sami verjamejo. In vendar zahtevajo klerikalci, naj mi respektiramo njihove nauke, kakor se naj respektira vsako pošteno mnenje, sami pa proglašajo naše prepričanje za podlost in sleparstvo.

Kje je največja podlost in največje sleparstvo, kar ga je svet kdaj videl, se pokaže tekom teh člankov.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 22. julija

— Klerikalne izjave. »Slovenec«

se je zdaj oprijel tiste taktike, s katero je nekdan tako sloveči »Hans Jörgel von Gumpoldskirchen« dosegel pri dunajskih predmetnih »špisarjih« svoje velikanške uspehe. »Slovenec« piše vsak dan, kako je ljudstvo navdušeno za obstrukcijo, kako ljudstvo gori za klerikalne ideje, kako ljudstvo zaupa tistim poslancem, ki so dosegli s svojimi pobalinštvji, da ljudstvo ne dobi težko pričakovanih podpor. V dokaz za vse to pa prijavlja fajmošterske izjave in poročila o »sijajnih« shodih farovških podrepnikov. Posebno te izjave so klasične. V sobotnem »Slovencu« smo naleteli na dve po istem kopitu skrpani izjavi, ki nam kažeta, kako nesramno se upajoti popje pretvarjati celo občeznane — dogodbe v deželnem zboru. Vsakdo ve, da so klerikalci, ne da jih je kdo izzival ali napadal, na najbrutalnejši način začeli napredne poslance psovati in ravno tako brez resničnega vzroka razgrajati, vsled česar je bil deželni zbor zaključen. Kdor pa misli, da imajo ti ljudje v sebi kaj časti in dostojnosti, da ti ljudje tudi možato priznajo, kar so storili, ta se kruto moti. Zdaj predstavljajo dogodbe v deželnem zboru tako, kakor da so napredni poslanci klerikalce napadali in psovali. To je črno na belem čitati v dveh. v sobotnem »Slovencu« priobčenih izjavah. Županstvo Trebeljevo pravi, v svoji izjavi: »Podpisani občinski zastop občine Trebeljevo v okraju litijskem izreka neomajeno zaupanje svojim poslancem, pred vsem načelniku dr. Šusteršiču, za njihovo možato in pogumno nastopanje v letošnjem deželnozbornem zasedanju napram krutim psovkam liberalnih in nemških poslancev.« — Klerikalno politično društvo za litijski okraj pa piše: »Podpisano katoliško-politično društvo za litijsko okrajno glavarstvo izreka svojim poslancem, predvsem načelniku kluba katoliško-narodnih poslancev dr. Šusteršiču za njihovo možato nastopanje proti nečutenemu napadu in zaničevanju liberalnih zastopnikov privilegiranih stanov svojo neomajano zaupanje itd. itd.« Torej — liberalci so napadali in kruto psovali, klerikalci so samo »možato« nastopili. Nesramnejše se občeznane stvari že ne dajo zavijati in pačiti. Pa kaj bi se čudili — saj delajo tako klerikalci, torej ljudje, ki žive ob sleparjenju nevednega ljudstva! Občino Trebeljevo pa si bomo že zapomnili, saj večkrat kaj potrebuje.

— Ni ga bilo na shod. Za minolo nedeljo je bil napovedan velik klerikalen shod na Trati v Poljanski dolini, na katerem naj bi govoril dr. Šusteršič. Zbralo se je bilo ljudstva in vse je bilo pripravljeno za primeren sprejem. Toda ljudje so čakali zastoj, dr. Šusteršiča ni bilo. Škoda, velika škoda, da ni prišel! Slavlil bi bil brez dvoma sijajen triumf, in sicer triumf prav posebne vrste, to kažejo že priprave za shod. Može so

Dalje v prilogi.

namreč postavili poseben slavolok. Ta slavolok je bil zbit iz dveh umazanih plank, poče pa je bila pribita deska z napisom »Pereat Žlindrac«. Že po tem slavoloku se lahko ugane, kakšen triumf bi bil doživel dr. Šusteršič na Trati v Poljanski dolini in zato je res škoda, da ni prišel kakor je obljubil, nego jo odkuril v varnejši kraj.

— **Škof na Gočah.** Piše se nam dne 21. t. m.: Jerončičeva ovadba provzročila je ne le na Gočah, nego tudi v najvišjih naših klerikalnih sferah veliko razburjenje. Samozavestni poštenjaki so kar glavo zgubili. Jedva so se iz jedne gnojnice izvlekli, že se v še veliko večji meri že v drugo do grla potapljajo, da se vidijo le še lepi nedolžni katoliški obrazki. Sila kola lomi. Škof je za svojega »najboljšega« duhovnika že pred cesarja na kolena padal, nadležen je bil ko muha justičnemu ministru, namazal je vsa kolesca, da bi dosegel pomiloščenje. Ali Jerončičeva ovadba je vse račune prečrtala. Toda naš škof je pogumen in vztrajen, kadar se gre za najboljšega duhovnika-hudodelca, in iznajdljiv v sredstvih. Danes zjutraj pripeljal se je v spremstvu dekana Erjavca kar osebno na Goče, povabil k sebi najprej vse klerikalne občinske odbornike, potem pa posebej še liberalne, od katerih sta se pa samo 2 mogla vabilu odzvati, ker ostalih pri domu ni bilo. Nevedni škof hotel je šele od liberalcev izvedeti, kdo je kriv današnjim podivjanim razmeram na Gočah, kako in od katere strani se je znani napad vršil itd. Proti koncu je pa posebno natančno hotel poizvedeti, kako je do nove ovadbe prišlo in kdo jo je podal, in ko se mu je reklo, da je ovadnik iz njegove stranke, popravil je milostivi knez presenečeno: a, iz naše stranke je ta mož? Razume se, da bi bil sam sebi nezvest, ako ne bi bil možem prigovarjal, naj opuste čitanje »Slovenskega Naroda«, a naletel je na skalnata tla in na značilen odgovor, da tudi »Slovenca« ne pišejo in ne tiskajo angeljci. Nazadnje križal se je radi nove ovadbe, zakaj se ni že vse to pozabilo in zamolčalo ter pozival k spravljivosti — seveda šele sedaj, ko mu z njegovo gardo vred voda v grlo teče. Kje je bil pa naš knez in škof do zdaj? Ali je zadnji 2 leti prespal, da ni vedel, da so Goče potrebne miru, katerega pa ne bo, dokler bo njegov »najboljši« duhovnik na Gočah? Sedaj je škof pod blagoslovljeno streho strica Štefana, in radovedni smo, da li doživimo danes še kak »teater«. Kurata ni nič videti, dekan Erjavec se je že predpoludne odpeljal v Vipavo, ker ima neizogibni pondeljki »jour-fix«, katerega se bo danes bajé sam škof udeležil.

— **Kuratorij kmetijsko-kemiškega preskušališča** je sestavljen tako-le: Načelnik deželni glavar Otton plem. Detela; člani; okr. glavar Viljem vit. Laschan, deželnovaladni svetnik dr. Fr. Zupanc, dež. poslanec Fr. vitez Langer, predsednik trgovske in obrtne zbornice Jos. Lenarčič, deželni odbornik Povše in odvetnik dr. Makso plem. Wurzbach.

— **Iz pisarne dramatičnega društva.** Namesto g. R. Deyla, ki je angaževan na novo plzensko gledališče, je angaževan za ljubimске uloge g. Karol Hašler, doslej prvi ljubimec brnskega gledališča.

— **Operni zbor.** Za operni zbor se je glasilo letos izredno veliko število pevk in pevcev. I. in II. basistov se je zglasilo za tri operne zборе, takisto pevk prvega glasu. Manjka pa še dobrega I. in II. tenorista, ter altistinje. Ker se začno spočetka avgusta že izkušnje, naj se reflektantje in reflektantnje oglasijo pri g. dr. Josipu Staretu popoldne od 3. ure nadalje.

— **Sokolska slavnost v Idriji** se je vzlic silno neugodnemu vremenu jako imenitno izvršila.

— **Na I. drž. gimnaziji v Ljubljani** so bile včeraj zaključene maturitetne skušnje. Kandidatov je bilo 61, kandidatini pa 2. Z odliko so napravili maturo Ciril Ažman iz Št. Jurja pod Kumom, Ivan Krisch iz Reke pri Kočevju, Fran Ogrin iz Stare Vrhlike, Alojzij Sodnik iz Ljubljane, Fran Sturm iz Košane, Ivan Urbas iz Volčja pri Blo-

kah in Fran Zórko iz Široke Seti pri Vačah. Z dobrim uspehom je napravilo skušnjo 32, 17 kandidatov mora v septembru ponoviti skušnjo iz jednega predmeta, 7 jih je bilo reprobiranih, med temi dva eksternista že v drugič. Tudi obe gospodični Berta Braun iz Korneuburga in Helena Turnwald iz Liebenaua na Štajerskem sta maturo z dobrim uspehom prebili.

— **Talijo za rešitev življenja** v znesku 52 K 50 vin. je deželna vlada priznala pomožnemu uradniku gospodu Viktorju Jebačinu v Ljubljani, ki je z nevarnostjo za lastno življenje rešil iz vode neko ženo.

— **Na Ježici** se je osnovalo požarno gasilno društvo. Preteklo nedeljo, 20. t. m., bil je ustanovni občni zbor. G. S. Žibert, nadučitelj na Ježici, je sprožil to idejo in njemu gre največ zaslug, da se je ustanovilo to, za občni blagor prepotrebno društvo.

— **Poštarjem v Zatičini** je imenovan g. Friderik Lah, doslej pri pošti v Opatiji.

— **Društvene prireditve v Škofji Loki** so gotovo redko posejane, osobito v poletenskem času. Pozimi se še oglašajo to ali ono društvo s kako gledališko igro, pa še to silno poredkoma. Dasi imamo v Škofji Loki dovolj krasnih in prostornih vrtov, ne pride nobenemu društvu na misel, uprizoriti kako vrtno veselico. Tembolj nas je torej razveselila vest, da priredi pevsko društvo »Ljubljana« v nedeljo, 27. julija izlet v Škofjo Loko, spojen z veliko vrtno veselico na Štemarjih s sodelovanjem ljubljanske društvene godbe po sledečem vspredu: Petje. 1. A. Nedved: »Prešernu«, moški zbor. 2. Grieg: »Novi dom«, moški zbor z bariton-solo in spremljevanjem orkestra (poje gosp. Polašek). 3. G. Eisenhuth: »Mazurka«, moški zbor. 4. Hrabroslov Volarič: »Slovenski svet, ti si krasni!«, moški zbor. 5. »Pri meni bodi!«, moški zbor z bariton-solo (poje g. Polašek). 6. Jenko: »Jadransko morje«, moški zbor. Godba, ljubavna pošta, šalji bazar, Coriandoli-Corso. Ples. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina za osebo 20 kr. Pričakovati je, da se naše občinstvo, ki je gotovo dovzetno za petje in godbo, gotovo kar najmnogobrojnejše udeleži te vrtno veselice in tako pokaže vrlenu društvu svoje simpatije. Mladini bo na razpolago prostoren salon, kjer se bo lahko poljubno sukala ob zvokih ljubljanske društvene godbe. Kakor čujemo, bo vrt na Štemarjih zelo okusno dekoriran, dokaz, da se društvo resno trudi zadostiti zahtevam, koje stavi na nje naše občinstvo. Omeniti nam pač ni treba, da gospa hotelirka Rosina Daneu vedno stremi za tem, da svojim gostom točno postreže z dobro jedjo in pijačo. V nedeljo torej v Škofjo Loko na Štemarje.

— **Gasilni dom v Kamniku** je skoro povsem dodelan. Stavba je razmeram primerna, dovolj prostorna in okusno zgrajena, kar hvali delo domačega mojstra. Zlasti nam prija pročelje s svojima pomenljivima napisoma: »Bogu na čast — Bližnjemu v pomoč«, pod kojima se v velikih črkah blesti ponosni napis »Gasilni dom«. Sredi njega se vzdiguje običajni stolp za sušenje brizgalnih cevi, ki kljub svoji primitivnosti vendar ne žali kritičnega očesa, marveč radi svoje umestne lege služi v kras poslopu, katero je istotako sezidano na prav pripravnem prostoru.

— **V pojasnilo.** Te dni je priobčil g. Avgust Trpin v svojem in imenu več opravičenih meščanov v Kamniku v našem listu »poslano«, v katerem se je očitelo g. Jožetu Potokarju, načelniku meščanske korporacije v Kamniku, da je bil od okr. glavarstva ad personam obsojen na globo 40 K, da pa je to globo plačal z denarjem meščanske korporacije. Sedaj nam je gosp. Potokar predložil dokazilo, iz katerega izhaja, da temu ni tako. Okr. glavarstvo je obsojilo g. Potokarja kot načelnika meščanske korporacije, in je dotični odlok št. 7158 dno 26. junija 1902 naslovilo in dostavilo upravnemu odboru meščanske korporacije v Kamniku in se tudi sodba sama ne glasi ad personam gosp. Jož. Potokarja, marveč na načelnika te korporacije, vsled česar je bil upravičen globo s korporacijskim denarjem poravnati.

— **Utonil je v Krki pri Kostanjevici** 11letni M. Colarič iz Siinovca.

— **Kako se gospodari z deželnim denarjem na Štajerskem.** Štajerski deželni zbor je na predlog poslanca grofa Stürgkha včeraj dovolil še 10.000 K za prireditev »Sängerbundfesta« v Gradcu. Tedaj 20.000 K skupno iz deželnega denarja za veliko nemško strankarsko veselico, od katere bo imel dobiček samo Gradec in nemški nacionalizem. No, pa saj ni nikogar v zbornici, ki bi ugovarjal, da se deželni denar, ki je v jedni tretjini potekel iz slovenskih žepov, tako zapravlja.

— **Plazovi na železniške proge.** Med Judenburgom in Thalheimom se je v nedeljo zvalila velika skala na progo. Poštni vlak se je potem zadel ob skalo ter v prednjih delih zdrknil s tira. Promet je bil zadržan celo noč. Včeraj pa se je pretrgal promet na progi Trieben-Sv. Mihael, ker se je potegnil na progo velik plaz.

— **Zopet štrajk v Nabrežini.** Klesarski delavci v Nabrežini žugajo zopet s štrajkom, ako se ne spremeni delavni red in cenik. Delavci v kamnolomih se temu gibanju niso pridružili, a tudi med kamnoseki jih je dosti, ki se nikakor ne vnamajo za novi štrajk.

— **V Lloydovi palači v Trstu** — poka, a to pot v pravem pomenu besede. Odkar se je porušil Markov stolp v Benetkah, so tržaški mestni očetje hudo v skrbeh ter povsod pregledujejo javne stavbe. In tako so zapazili tudi na Lloydovi palači prav sumljive razpoke. Kamniti balkon v I. nadstropju so morali podpreti.

— **Strela** je ubila v Trstu 63letnega mornarja Nikolaja Pindulića. — V Št. Pavlu v Savinski dolini je strela udarila v lipo, pod katero je posestnik Jakob Vodlak p. d. Bucelj les metal raz voz. Strela je možu raztrgala čevljev in sežgala spodnji del hlač, drugače pa ga ni poškodovala.

— **Odslovljen narednik pustolovec.** Danes je mestna policija aretovala bivšega računskega narednika Konrada Cvetkovića, ki je bil dne 1. junija odpuščen od svojega polka na Dunaju. Še v vojaški obleki se je pripeljal v Ljubljano, zapustivši na Dunaju razne pustolovske dolgoce. Tukaj je stanoval po raznih prenočiščih ter pripovedoval, da se gre zdraviti v Opatijo. Pri tem je delal goljufive dolgoce, tako, da se je začela zanj zanimati policija kakor tudi vojaška oblast. Obiskoval je tukajšnje narednike ter jim proročeval, kako bode še srečen. Pravil je, da je zaročen z neko grofinjo na Dunaju, katera ima 140.000 K premoženja, toda pred poroko se mora iti zdraviti. Na ta način si je pridobil zaupanje, da so ga po hotelih sprejemali v stanovanje, ne da bi drugi dan zahtevali denar. Toda — Cvetkovič je odšel — in ga ni bilo več nazaj. Ko se je vse to izvedelo, oddala je policija »bogatega«, toda bolnega ženina v zapor.

— **Poskušena tatvina na doljenjskem kolodvoru.** Danes ponoči ob 1. uri zasačil je železniški čuvaj Anton Vider Petra Morettija iz Maggia pri Vidmu v trenutku, ko je izstopil iz železniškega, s pohištvo naloženega voza. Odtrgal je plombo, nadejajoč se dobrega plena. Ker mu pa pohištvo ni ugajalo — mož je še samec in je ne rabi — je šel iz voza in hotel iti v družega, v katerem je bilo naloženo špecerijsko blago, da bi si tu kaj izbral. V hipu ga zgrabi čuvaj in ga odda roki pravice.

— **Nesreča pri škofovih zavodih.** 43letni zidar Andrej Sedlak iz Padove pri Mariboru je včeraj padel pri zavodih iz odra. Med tem, ko je letel navzdol, se je ujel z levo roko za vrh, s katero vlečejo malto na oder, z desno pa se je tako udaril ob oder, da si je zdrobil komolec. Prepeljali so ga v deželno bolnico.

— **Praktičen črevljarn na »stolu«.** Usnar Jožef Škerl je dal črevljarskemu pomočniku Antonu Brajerju za 20 K usnja, da bi mu naredil štiri pare črevljev. Brajer je črevlje res napravil, toda jih ni dal Škerlu, ampak jih prodal nekemu drugemu črevljarnu in se odpeljal s tem denarjem v Trst na zabavo.

— **Umobolna.** Včeraj je ušla umobolna Frančiška Knaflič iz Smlednika, kjer so jo imeli pod nadzorstvom, da bi jo oddali v deželno blaznico. Prišla je v Beličovo gostilno na Dunajski cesti in se tam zelo sumljivo vedla. Ker jo policija že pozna, jo je takoj prišla in poslala nazaj.

— **V Ameriko** je hotel iti 20letni Alojzij Rudman iz Ardovca. Ker pa ni zadostil vojaški dolžnosti, mu je policaj na južnem kolodvoru preprečil veselje ter ga odpeljal v zapor. — Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 46 oseb.

— **Tepež.** Janeza Kočevarja, ope-karskega pomočnika iz Zagorij, je nekdo udaril s sekiro tako po desni roki, da ga je težko poškodoval. Prepeljali so ga v deželno bolnico.

— **Z rešilnim vozom** so prepeljali včeraj v deželno bolnico Janeza Blaža, po domače Gabra iz Vel. Mengiša. Blaž se je bil zgredil nezavesten blizo Piccolijeve lekarne na Dunajski cesti.

— **Najdene reči.** Gosp. Edvard Benišek je našel 21. t. m. malo svoto denarja.

— **Tatvina.** Jera Omot je ukradla Jožefi Rus v Rožnih ulicah štev. 35 par črevljev in neznano kam pobegnila.

— **Izgubila** je dne 21. t. m. Ivana Horak, blagajničarica, zlato žensko uro z verižico, vredno 48 K.

— **Najnovejše novice.** Samostan Visoko so zažgali Arnavti ter zahtevali 3000 lir odkupnine z grožnjo, da sicer vse pomorijo. Menihi so takoj položili denar. — Hude nalive so imeli včeraj na Dunaju in v okolici. V Lerchenfelderstrasse so morali izprazniti 13 hiš. Neko deklico so valovi odnesli. — Strel-nica se je porušila v Ermslebnu pri Halle ter podkopala 16 oseb. Pet je mrtvih, sedem težko ranjenih. — Strela je udarila v avtomobil pruskega inženjerja Hilderta na izletu v okolico Budimpešte. Ubila je njegovga spremljevalca, njega pa smrtno ranila. — Poldrugi milijon poneveril je danski bankir Peters ter zbežal. — Stotnik — ponarejalec menic. Šele 31letni stotnik Jul. Weitner, ki je bil pridržen brambovskemu ministru v Budimpešti, je ponaredil menic za 80.000 K, kvitiral ter odšel v Ameriko. — Četvorke je rodila kmetica Ljeposava Jovanović v Batajnici. — Nestvor je porodila v Mostaru žena nekega uradnega sluga. Otroku popolnoma manjkajo noge, a celo truplo je poraščeno z gosto dlako. — Kmetška drama. V Soljani je živel kmet Josko Lemaič nad 4 leta s ciganko Anko Radosavljevič. Ko se je te dni vrnil, našel je svojo ljubo v naročju prihajajočega Radića. Kmet je ustrelil zape-ljivca z revolverjem.

— **Napredek v Dalmaciji.** Na predlog poslanca Biankinija je sklenila večina deželnega zbora, da se opusti izdajanje deželnega zakonika v nemškem in italijanskem jeziku.

— **574.000 človeških sil** je namomeščalo nebroj strojev pri kopanju Panamskega prekopa, ki ga je bil začel Les-seps. Poleg teh je rabil še 20.000 oseb. Za vse delo, ki se je izvršilo že v Panami, bi bilo treba okoli 600.000 močnih delavcev.

— **Telefon v brzovlaku** mislijo vpeljati na Angleškem. Vlaki bodo zvezani s telefoni izven proge, tako da bo potniku možno govoriti tudi z zunanjim svetom med vožnjo. Poskusi so se obnesli.

— **Prva vseučiliška docentinja v Evropi** je gđ. dr. Rina Mastio, ki bo predavala na vseučilišču v Paviji anatomijo. Za svoja literarna dela je bila na tem vseučilišču odlikovana že z veliko kolajno.

— **Kongres proti mednarodni kupčiji z dekleti** se je začel v Parizu in počastil ga je tudi predsednik Loubet, ki je zagotavljal skupščinarje, da jih bo podpiral ter je naglašal potrebo skupnega postopanja vseh civiliziranih dežel. Za varstvo ptičev so društva, zato se gotovo dožene društvo za varstvo deklet. Švicarski poslanik Lardy je imenom inozemskih delegatov kongresa nasvetoval, naj se sklene mednarodni zakoni proti kupčevanju z dekleti ter se naj krivci kaznujejo z zaporom, ječo in z visoko globo. Tudi mednarodna policija bi bila koristna. Kongres zboruje dalje.

— **Nenravni škandal v Budimpešti.** To mora biti prava Sodoma in Gomora v požidjeni Budimpešti! Povedali smo že, da so zalotili tam v neki hiši organizirani zavod za onečaščenje malih deklic. Strahovito se sliši, kar so pripovedovale te male žrtve. Zloglasne ženske so kar na ulicah pobirale 6—8 letne deklice. Ena teh, ki je med tem časom že bajé v bolnišnici umrla za posledicami, je pripovedovala staršem, ko so silili v njo, odkod ima toliko sladkorja, da jo je neka »gospa« povabila v hišo v stranski ulici, kjer je našla že eno tovarišico enake starosti. Prišla sta iz druge sobe dva gospoda, njima dala sladkorja. »Gospa« pa jima je dala nekaj sladkega piti, da sta zaspali. Ko sta se prebudili, ni bilo več gospodov. Bili pa sta obe tako slabi, da nista mogli niti stati. Ženska je nato vzela iz zaboja dve — otroški glavi ter jima zapretila,

da se njima isto zgodi, ako držneta le besedico o tej hiši. Zato so ostali škan-dali tako dolgo prikriti. Razjarjeno ljud-stvo je hotelo nesramno hišo naskočiti in pobiti zapeljivke, toda policija je demon-strante razgnala, a brezvestne trgovke še do danes niso zaprte, temu se še norču-jejo iz razjarjenih, češ, da jih varuje višja moč. Zapletene so bile v ta škandal zelo visoko stoječe osebe, zato pa se bo naj-brže cela preiskava ustavila, ker je poli-cijski šef izjavil, da nima povoda, priza-dete otroke izpraševati.

*** Blazen vladar.** Te dni je umrla vodvodinja Friderika Anhaltska-Bernburška, vdova po vojvodi Karlu Aleksandru, ki je umrl že pred mnogimi leti blazen. Še kot mladoporočena nevesta je imela blaznega moža. Prvi njegov čin, ko je zasedel mali prestolec, je bil, da je ime-noval stražnika pred svojim gradom za stotnika. Pokazati je hotel s tem, da je močoven vladar! Stražniku so dali denarja, da se je stotništvu odpovedal in odstopil. V Alekajevih toplicah je imel vojvoda navado, da je škropil ljudi pod okni grada z vodo. Ljubil pa je godbo. Končno so ga spravili v blaznico. Sedaj je umrla tudi njegova nesrečna soproga.

*** Največji zvonovi** so v Koloniji v stolni cerkvi ter tehtajo 500 stotov; v Erfurtu tehtajo 275 stotov; v Magdeburgu 266, v Bratislavi 200, v Žitpheni v Holandiji 400, v Olomucu 328, v stolpu Štefanske cerkve na Dunaju 354, v stolpu stolne cerkve v Parizu 340 stotov. Angleži nimajo velikih zvonov; "veliki Tomaž" v Oxfortu tehta le 150 stotov. Zvon v vatikanski kupoli tehta 280 stotov; v stolpu sv. Jakoba di Compostella pa 300, tolika tehta tudi v stolni cerkvi v Milanu. V Bernu in Švici imajo zvon 240 stotov. Naj-večji zvon na svetu pa je cesarski zvon v Moskvi, ki se menda ni rabil nikoli ter tehta 201.956 kg. Zvon ni obešen, nego leži na granitni plošči v Kremli.

*** Nov roman Geze Matašiča.** Wr. Allg. Ztg. poroča, da se je doigral ne-davno o roman bivšega nadporočnika Matašiča, ki je igral v aferi princesinje Louise Kor-burske glavno ulogo. Matašič je zaprt v ka-znilnici v Möllersdorfu in tam se je seznanil z ženo kantinerja, s katero je začel ljubavno razmerje. Ker je vžival Matašič v kaznilnici mnogo prostosti, in so ga smeli ljudje po-sešati, kadar so hoteli, ter mu prinašati kar so hoteli, mu je bilo tudi lahko, shajati se s svojo ljubico. A končno je zvedel tudi mož za to razmerje in se je radi tega sod-nijsko ločil od svoje žene. Vodstvo kaznil-nice pa je bilo poverjeno drugemu. Odslej ni imel Matašič več toliko svobode, vsled česar se je stavila v državnem zboru interpelacija, češ da bivšega nadporočnika bolj stroga stra-žijo kakor druge kaznjence. In tako se je iz-vedel omenjeni romanček.

*** Jezero črnila.** V Coloradu je jezero, ki se zove "jezero črnila" ali nemški "Tintensee". Površje jezera krije vulkanski pepel ter je jezero na nekaterih krajih tako globoko, da trdi ljudstvo, da sploh nima dna. Iz česa je črna tekočina sestavljena, še ni znano. Tudi dotok te črne vode je neznan. Indijanci trdijo, da je jezero sama črna kri hudobnih in pogubljenih Indijancev, ki se krvavo pote v notranjosti gorečih vulkanov. Blago, namočeno v tem jezeru, ostane tudi na solneč več mesecev črno in trdo.

*** Otrok v zrakoplovu.** V fran-coskem mestu Tourcoing je napovedal pri ljudski veselici dne 14. t. m. zrakoplovec Dulemda, da se bo vzdignil v zrak s svojim 7 letnim sinčkom. Oče bo pod balonsko ko-šaro med vožnjo telovadil na trapezu, dočim bo sinček sedel nad njim v košari. Ko se je zrakoplov vzdignil nad neko streho, se je oče zadel ob streho, pri tem se je vrv pri trapezu odtrgala in oče je ostal na strehi, dočim se je olajšani zrakoplov z naglico vzdigal v višave. Prisotna dečkova mati je omedlela, oče pa je brž zasedel avtomobil ter se peljal na ono stran, kamor je plovil balon. Celo noč je bilo zasledovanje zama, šele drugo jutro je brzojavno sporočil, da je deček srečno prispel na tla pri Heneggau.

Društva.

— Pevsko društvo „Hlahol“ v Pragi, eno najstarejših in gotovo najboljših pevskih društev na Češkem, priredi sredi av-gusta t. l. skupen izlet na Slovensko. Ude-ležniki se pripeljejo po državni železnici čez Bled v Ljubljano, odkoder odpotujejo v Po-stojno in Trst. Natančnejši program izleta pri-občimo pozneje, opozarjamo občinstvo že se-daj, da namerava društvo prirediti vseh imenovanih krajih koncerte v prid podpornemu društvu za slov. viso-košolce v Pragi. Načrtuje se, da torej, da naše narodno občinstvo ne le ljube goste sprejme v navadno prisrčnostjo in gostoljub-nostjo, ampak da z obilnim obiskom koncerta nakloni društvu, v čegar korist se bodo vršili znatnih dohodkov, ki jih bodo društvo letošnje jeseni tem bolj potrebovalo, ker se čuje, da se zopet odpravlja velik del slov. abiturjentov na vseučilišče v Prago.

— Slovensko pevsko društvo s sedežem v Ptuiju je sklenilo pri zadnji odborovi seji, da se priredi letošnji veliki koncert v nedeljo dne 7. sep-tembra na Ptuiju. Raznim pevskim dru-štvom, oziroma pevkam in pevcem, pre-pusti se za tekmovanje en mešan in en moški zbor ter se bo poklonila za naj-

bolje popevano in prednašano pesem častna društvena diploma. Društva naj naznajo vsaj do 1. septembra t. l. pesem, katero so si izbrali za tekmovanje. Častite gg. poverjenike posebno letos prosim odbor, da delujejo v svojem kraju vztrajno in po-žrtvovalno v prid društva, da mu pridobijo mnogo novih udov, posebno pa dobro iz-urjenih pevk in pevcov, ki se nameravajo v resnici udeležiti letošnjega koncerta. Nabiralne pole pa naj blagovolijo poslati z nabranimi doneski najpozneje do 1. sep-tembra.

Šolska izvestja.

C. kr. cesar Franc Jožefova državna gimnazija v Kranju. Nem-ško sestavljeno izvestje za leto 1901/02 prinaša na prvem mestu prof. dr. Jos. To-minška spis "De compositione P. Te-renti Phormionis." Na zavodu je pouče-valo razun ravnatelja še 15 profesorjev obvezne predmete. Učencev je bilo kon-cem leta 418, in sicer 357 iz Kranjske. Po narodnosti je bilo 410 Slovencev, 7 Nemcev in 1 Slovak. Po veri so vsi ka-toličani. Z odliko je dovršilo 54 učencev, I. red jih je dobilo 241, II. red 47, III. red 17. Ponavljalni izpit bo smelo delati 57 učencev. Šolnine se je plačalo 7785 K. Štipendistov je bilo 54, ki so prejeli skupno 8419 75 K.

Štirirazredna dekliška ljud-ska šola v Kranju. Poučevalo so štiri učiteljice in dva kateheta. Učenek je bilo koncem šolskega leta 127. Sposobnih je bilo 104, nesposobnih ozir. neizprašanih 23 učenek.

Književnost.

— „Popotnik“, pedagoški in znan-stven list, št. 7. ima tole vsebino: 1. H. Schreiner: Analiza duševnega obzorja otroškega in duševni proces učenja. 2. Dr. Janko Bezjak: O razlaganju besed, izrazov in rekel pri obravnavi beril v ljudski šoli. 3. A. Pešek: Darwinizem in vzgoja. 4. Žal-čanov: Razum in srce. 5. Iv. Šega: Peda-goški utrinki. 6. Književno poročilo. 7. Raz-gled. Listek 223. — Pedagoški paberki 224. — Kronika.

— „Slovanský Přehled“ ima v zadnji 10 št. tole vsebino: F. Vodsedálek: Lva N. Tolstého křesťanské učení. Fr. Hešič: Vzájemnost československá v minulosti. V. Prach: Glib Ivanovič Uspenskij. Dopisy. Z Chorvatska. Z Poznaně. Z haličské Rusi. Rozhledy a zprávy. Slované severozápadní. Slované východní. Jihoslované. Umění, věda. Posudky a oznámení.

— „Gorenjski slavček“. Opera v treh oddelkih, zložil Anton Foer-ster. Izdala in založila „Glasbena Matica“ v Ljubljani. Tako je naslov-ljena elegantna, po Groharju z naslovno sliko opremljena knjiga, katero je pravkar prišla razpošiljati „Glasbena Matica“ svojim članom kot društveno darilo za leto 1901/02. „Gorenjski Slavček“ je najobsežnejše in naj-dragocenejše glasbeno delo, kar jih je do-selej izdala „Glasbena Matica“; obsega 212 strani na veliki četrti, in stane njegovo iz-danje štirikrat toliko, nego so povprečno stala dosedanja letna darila imenovanega društva. Razpošiljanje se je uredilo tako, da dobe „Gorenjski Slavček“ v roke naj-prvo častni člani, ustanovniki in oni člani, ki so že plačali društvenino za leto 1900/01 in 1901/02, za tem pa drugi člani. Onim, ki so plačali društvenino le za eno teh let, bo doplačati 4 K; če bi pa ne hoteli doplačati, si lahko izberejo namesto „Gorenjskega Slav-čka“ katerokoli drugo društveno darilo iz prejšnjih let. Od teh in od onih ljubljanskih članov, ki niso še plačali društvenine za no-beno teh dveh let, se bodo pobiralo doplačilo 4 K, oziroma društvenina za obe leti v znesku 8 K ob vročevanju društvenega darila, zu-nanji člani naj pa blagovolé društvenino pla-čati ali poverjenikom ali jih poslati naravnost „Glasbeni Matici“. — Da se razdelitev muzi-kalij čimbolj pospeši, pride lahko vsak član tudi sam po svoje darilo v društveno pisarno v Vegovih ulicah št. 5 popoldne med drugo in tretjo uro. Poverjeniki se naprosijo, da čim preje sestavijo seznamke članov in jih pošljejo z društvenino vred. — Za nečlane in v knjigarnah stane „Gorenjski Slavček“ 12 K. — „Glasbeni Matici“ sme pristopiti kot društvenik vsaka svojepravna oseba in plača društvenino na leto 4 K. — Priglasijo članov, naročila na „Gorenjski Slavček“ in denarji naj se pošiljajo na „Glasbeno Matico“ v Ljubljani.

Telefonska in brzozjavna poročila.

Gradec 22. julija. Vest, da je častnikom prepovedano, se udele-žiti nemške pevske slavnosti, ki bo ta teden, je resnična.

Dunaj 22. julija. Oficialno se razglša, da bo avstro-grski poslanik Szögyeny-Marich navzočen v Bero-linu, ko pride tja italijanski kralj.

Dunaj 22. julija. Danes se je avstrijsko-grski poslanik v Petrogradu,

baron Aerenthal, poročil s komteso Pavlo Szecheny.

Rim 22. julija. „Mali papež“ kar-dinal grof Miecyslaw Ledochowski, bivši poznanski nadškof in poljski pri-mas, ki je bil l. 1874 zaradi puntanja obsojen na dve leti ječe in zaprt, je v starosti 80 let tu umrl.

London 22. julija. V poslanski zbornici je vprašal Gibson Bowles, če je res, da hočejo Francija, Ita-lija in Španska pod protektoratom Rusije ustvariti latinsko ligo, da uredi razmere ob Sredozemskem morju. Minister je rekel, da vlada ni-česar ne ve o tem. Vse časopisje se bavi jako obširno s to zadevo in oni „Diplomaticus“, ki je prvi razglasil, da obstoji med Francijo in Italijo tajen dogovor zastran Tripolitanije, naznanja sedaj, da se res snuje latinska liga, ki je naperjena proti Angleški in njeni posesti ter hoče premeniti status quo ob Sredozemskem morju.

Kahira 22. julija. Mej prebival-stvom je zavladal velik strah zaradi razširjajoče se kolere.

Poslano.*

V štev. 162 „Slov. Naroda“ z dne 17. julija t. l. napada me tukajšnja konku-renčna trdka **Schneider & Verovšek** popolnoma neosnovano, in jaz izjavljam, da ne stojim v nikaki zvezi s „poslanim“ Franceta Volčiča.

Ker mi pa predbaciva trdka Schnei-der & Verovšek, da sem bil lanskega leta kaznovan radi obrekovanja te trdke in radi hudobne poškode njene lastnine, ter je namen tega predbacivanja jako prozoren, moram v obrambo svoje lastne časti objaviti, da sem bil res kaznovan na 20 K globe. Ta nizka kazen sama na sebi svodoči skromnost mojega dejanja.

Ker je pa predbacivanje prestane kazni v smislu §. 497 k. z. kaznjivo, pri-držal si bom zadoščenje pri sodišču.

Omenim le še, da jaz nisem agent, marveč samostojni vodja tovarniške trdke Karol in Rihard Ježek, katerih edino za-logo za Kranjsko imam jaz tu, in da so stroji te trdke tako izborne kakovosti, da je tudi trdka Schneider & Verovšek že l. 1900. naprosila trdka Ježek, da ji vpošlje cene posameznih strojev, katero prošnjo je pa trdka Ježek zavrnila, ker ima trdka Ježek svojo lastno trgovino s temi stroji v Ljubljani na Dunajski mit-nici, katero vodim jaz.

Ivan Komatič.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo od-govorno le toliko, kolikor določa zakon. (1709)

Borzna poročila.

Dunajska borza

dne 22. julija 1902.

Skupni državni dolg v notah	101 80
Skupni državni dolg v srebru	101 70
Avstrijska zlata renta	121 60
Avstrijska kronska renta 4%	99 75
Ogrska zlata renta 4%	121 45
Ogrska kronska renta 4%	97 90
Avstro-ogrsko bančne delnice	1605 —
Kreditne delnice	678 25
London vista	239 70
Nemški državni bankovci za 100 mark	117 07 1/2
20 mark	23 39
20 frankov	19 06
Italijanski bankovci	84 10
C. kr. cekini	11 26

Žitne cene v Budimpešti

dne 22. julija 1902.

Termin.

Pšenica za oktober	za 50 kg	K 6 80
" " april 1903	" 50 "	7 12
Rž " oktober	" 50 "	5 89
Koruzi " avgust	" 50 "	4 81
" " maj 1903	" 50 "	4 90

Efektiv.

Pšenica stara 10 vinarjev dražji.

Pred zajutrkom

a močnejši učinek.

1 kozarec rogaškega "Tempel-vreleca" učinkuje na urin, vzbuja tek in povpešuje me-njavo snovi. „Styria-vrelec“ ima sicer isti, (1533)

Umrli so v Ljubljani:

Dne 17. julija: Marija Sušnik, delavka, 71 let, Radeckega cesta št. 11, ostarelost.
Dne 18. julija: Jožef Dežman, sodarjev sin, 4 mes., Črna vas št. 21, črevesni katar. — Miklavž Heraković, grško katol. višji duhovnik, 73 let, Poljanska cesta št. 60, ostarelost. — Helmut Leinert, nadinženjerjev sin, 7 mes., Levstikove ulice št. 15, črevesni katar.
Dne 19. julija: Jožef Hussman, zasebni urad-nik, 70 let, Stari trg št. 9, pljučnica.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306 2 m. Srednji vršni tlak 736 0 mm.

Julij	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Temper- tura	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
21.	9. zvečer	730 5	19 6	sl. szahod	nevihta	
22.	7. zjutraj	731 9	14 6	sl. sever	del oblak.	
	2. popold.	734 1	22 8	sl. jvzhod	pol. oblak.	13 9 mm.

Srednja večerajšnja temperatura 20 4°, nor-male: 19 9°.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo pretužno vest, da je danes zvečer ob polu 8. uri naša preljubljena

IDA

v cvetoči dobi 16 let mirno zaspala v Gospodu.

Pogreb bo dne 23. t. m. ob 5. uri popoldne na Bledu, kjer bo draga pokojnica začasno počivala na ondnotnem pokopališču.

Bled, dne 21. julija 1902.

Fran Ravnihar, Fanny Ravni-har, stariši. — Dr. Vladimir Rav-nihar, odvetniški kandidat, Ethla Ravnihar, c. in kr. nadporočnik v ulanskem polku št. 4, Marijan Rav-nihar, Roman Ravnihar, bratje. — Antonija Ravnihar roj. Sterle-tova, svakinja. — Dimitrij Rav-nihar, nečak. (1722)

Zahvala.

Darovalcem krasnih vencev; onim, kateri so se navzlic slabemu vremenu udeležili pogreba nepozabnega mi so-proga, gospoda

Josipa Mayer

vsem, kateri so mi izrazili sočutje tako ob boleznih in povodom njega smrti izre-kam najtoplejšo zahvalo.

Prav prisrčno pa se še zahvaljujem pred gosp. kaplanu M. Riharju za nje-gov obilni trud in požrtvovalnost mej boleznijo in v zadnjih trenutkih življenja blagega pokojnika. (1712)

V Ljubljani, dne 21. julija 1902.

Ivanka vdovlj. Mayer,
učiteljica.

Zahvala.

Za mnogobrojne, od blizu in daleč nam dole dokaze prisrčnega sočutja po-vodom nenadne izgube dragega soproga, oziroma očeta, brata, strica in tasta

Fran Berdavs-a

c. kr. poštarja, trgovca in posestnika kakor tudi za prekrasne vence, mnogo-brojno osebno udeležbo, pred duhovščini, tukajšnjemu orožništvu, vsem prijateljem in znancem, ter gg. pevcem za ganljivo petje pri sprevodu dragega nam ranjega k zadnjemu počitku izrekam najtoplejšo zahvalo ter prisrčni: Bog plati!

Dobrepolje, v juliju 1902.

(1710) **Žalujoči ostali.**

Gospod

se vsprejme na stanovanje in hrano. — Odda se tudi jedna mesečna soba.

Krakovski nasip 18

(pri Sv. Jakoba mostu.) (1711—1)

Posojilnični ali hranilnični knjigovodja

Išče službe v mestu ali na deželi. Zmožen je slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi. Spričevala na zahtevo. Plača po dogovoru. (1673—2)

Pisma naj se pošiljajo pod naslovom: **M. B. poste restante Travniki, Kranjsko.**

Učenca

z dobrimi spričevali sprejme se takoj v trgovini z mešanim blagom **T. Mlekuž** v Staremtrgu pri Rakeku. (1720—1)

„Puch-kolo“

dobro ohranjeno se zaradi odpotovanja ceno proda. (1721)

Več pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Oprava za trgovino

obstoječa iz 3 štelaz, 2 pudlov, 3 iz-ložnih oken, 1 mize itd. se v trgo-vini na Pogačarjevem trgu 2 proda.

Natančneje istotam v trgovini. (1715—1)

Komi

špecerist, dober prodajalec, zmožen slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, z lepim rokopisom, vojašine prost se takoj sprejme.

Ponudbe pod „št. 200 P.“ poste restante, Ljubljana. (1719-1)

Trgovina

z mešaním blagom in prodaja tobaka, obstoječa že veliko let, ob okrajni cesti tik farne cerkve in sodnije, se pod ugodnimi pogoji odda v najem.

Natančneje pojasnila pri K. Platinšek-u, trgovcu v Ljubljani, Dunajska cesta. (1638-3)

Proda se popolnoma nov Mayerjev

„Konversations Lexikon“

najnovejša izdaja, v polu usnju vezan, za jako nizko ceno. (1706-1)

Kje? pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Jšče se
dobra hrana

za dva ali tri gospode pri kaki boljši rodbini v sredini mesta. — Ponudbe blagovolijo naj se poslati pod „J. K. 1000“ poste restante, glavna pošta, Ljubljana.

Einz. II. 72/1.
G. Z. Firm. 236.

Eingetragen wurde im Register für Einzelfirmen:

Laibach, Alter Markt Nr. 5, August Auer's Nachfolger J. Korenčan August Auer-jev naslednik J. Korenčan, Nürnberger- und Kurzwarengeschäft. Inhaber: Johann (Ivan) Korenčan. (1717)

K. k. Landesgericht. Laibach, am 18. Juli 1902.

(Vpisala se je v register za posamezne trgovce: Ljubljana, Stari trg št. 5, August Auer's Nachfolger J. Korenčan — August Auer-jev naslednik J. Korenčan, trgovina s nürnberskim blagom in z drobnino, lastnik Ivan Korenčan. C. kr. deželno sodišče. Ljubljana, 18. julija 1902.

Cena dobičkonosna posestva in drugi vrednostni predmeti se želijo kupiti.

Ponudbe z natančnimi podrobnostmi pod „M. H. 4616“ na Rudolfa Mosse, Dunaj I., Seilerstätte 2. (1667-2)

Zaslужek.

Trgovci, zavarovalni nadzorniki, agentje, sploh vsi, ki reflektujejo na postranski

zaslužek 5 do 10 kron na dan, naj določijo svoje naslove pod: „O. K. 12“ poste restante Brno, Moravsko. (1655-3)

Špage vsake vrste

domačega in tovarniškega izdelka, kakor tudi za vreče vezati, sirovega konca, ponuja samo za preprodajalce ali večje odjemalce

Ivan Kordik trgovina galanterije in drobnine na debelo in drobno (1457-5) Ljubljana, Prešernove ulice št. 10-14.

Papir za svalčice brez glicerina in cigaretna stročnice

AIDA

Najboljši izdelek sedanjega časa!!

Vaso Petričič, Anton Krisper, Mestni trg, Ivan Kordik, Prešernove ulice. 1550-8

Sprejmeta se: I učenec v kamenopisalnol (litografijo) in (1676-3) I vajenec v kamenotiskarno.

Ponudbe sprejema kamenotiskarna J. Blasnika naslednikov v Ljubljani.

Na Zgošah, 10 minut hoda do Begunj ali Polč, odda se v najem

hiša

za poletno stanovanje. Sobe so elegantno opravljene z vsem potrebnim, tudi sta 2 kuhinji s pripadajočimi prostori in porabo. Več se izve pri lastniku Matiju Jugovicu v Zgošah. (1718-1)

Vodovode

za mesta, vasi, pri- stave, zavode, po- sestva, toplice, bol- nice i. t. d. napravlja

Ant. Kunz Morav. Granice

c. kr. dvorni zalaga- telj.

Ta tvrdka je ustano- vila, kakor se more izpričati s pohvalnimi spričevali, vodovode v 42 mestih, 494 občinah, na več sto velikoposestvih in obrtnih zavodih, ter je največji in najstarejši slovanski zavod v državi za pridobivanje vode. (1088) Prospekti zastoj. b (12)

Dobre cenene ure

s 3letnim pisanim jamstvom razpošilja zasebnikom prva tovarna za ure v Mostu

HANNS KONRAD

ekspozitna hiša ur in zlatnine Most (Brux) št. 64 Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka 375

Prava srebrna remontoarka 580

Prava srebrna verižica 120

Nikelnasti budilec 195

Moja tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom, ina zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč priznanih pisem. (2758-62)

Ilustrovan katalog zastoj in poštne prosto.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta št. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel- skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in stroje; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko že- lezne trgovine spadajoče predmete.

Tomaževa žlindra, najboljša umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

Sprejme se takoj pošten in priden krojač

lepega vedenja za delo v trgovini na deželi. Plača po dogovoru.

Ponudbe naj se pošljejo na upravni- šтво »Slov. Naroda«. (1680-3)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane j. z. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 7. uri 5 m jutraj osonni vlak v Trbiž, Pon- tabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Mari- jine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, v Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selz- thal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Ino- most, Bregence, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francovevare, Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Mo- nakovo, (Ljubljana-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda). Proga v Novomesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m jutraj v Novomesto- Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 08 m zvečer v Novomesto, Ko- čevje. — Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m jutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten in Monakovo, (Monakovo-Ljub- ljana direktni vozovi I. in II. razreda), Inomosta, Fran- zensfeste, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m jutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Lipska, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curaha, Bregence, Ino- mosta, Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Ce- lovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m po- popoldne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla, Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38 m zvečer iz Podnarta-Krope. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejovic, Lince, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta. Proga iz Novega mesta in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 5. uri in 44 m jutraj, iz Novega mesta in Ko- čevja, ob 4. uri 32 m popoldne iz Straže Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 30 m zvečer, istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kam- niki. Mešani vlaki: Ob 4. uri 28 m jutraj, ob 4. uri 5 m popoldne, ob 5. uri 50 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 5. uri 40 m in ob 9. uri 05 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je krajevemu času v Ljub- ljani za 2 minute spredi. (1617)

Dr. Friderika Lengiel-a

Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrti njeno deblo, je od pamtveka znan kot najizvrstnejše lepotilo; ako se pa ta sok, po predpisu izu- mitelja pripravi kemič- nim potem kot balzam, zadobi pa čudovit uč- nek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti ločijo se že drugi dan ne- znatne luskinje od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kozave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečico, zajedce in druge ne- snažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gl. 150. (828-8)

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO

Najmilejše in najdobrodejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr. Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

Aug. Agnola
Ljubljana
Dunajska cesta 13.
Velika zaloga
stekla
porcelana svetilk
zreal i. t. d.
Najnižje cene!!!

Lekarna „pri orlu“

v Ljubljani.
Lastnik M. Mardetschläger, lekarnar in kemik

priporoča: Pristno pripravljeno olje iz hitrovih jeter, prijetnega okusa in dobro delujoče, 1 stekl. 1 K. 1/2, 1 stekl. 70 h. — Ohlta železnata malaga, po izpričanem in naj- boljšem predpisu avstr. farmakopoe, kri čistino in krevalno sredstvo. — Očvaljane kroglice, 1 zav. 80 h. — Fra- sek proti kašlju, 1 zav. 1 K. — Dunajské železno kapičice, 1 stekl. 20 h, 6 stekl. 1 K. — Esencia vrsti kurjijim česem in obliž, dobro delujoč po 80 in 40 h. — Vsa obvezila, kirurgična in sáravilnevene potrebščin najbolj po ceni. Oddajalec mnogim bolnišnicam, zdravnikom in babicam. — Izdelovanje sodovice, lino- nade, sokov itd. — Skladisce vseh medicin. specialitet in vseh novih in izpričanih zdravil. — Vse objave stare tvrdke J. Svoboda ostajajo v veljavi.

Stari trg št. 21. Glavni trg št. 6.

Pekarija in slasčičarna

Jakob Zalaznik

Prodaja moke

In raznovrstnih živil.

Prodaja drv in oglja.

Stari trg št. 32.

Modni kangari
Ostanki
za polovico cene
Loško suknjo

Sukneno blago

za moške obleke

po najugodnejši ceni

priporoča

30

R. Miklauc

Ljubljana, Spitalske ulice št. 5.

Prodajalka

izvežbana v trgovini mešanega blaga, 22 let stara, ki je absolvirala knjigovodski kurz, **želi službe.** (1854-3)
Ponudbe naj se pošiljajo pod naslovom: Savinjska pošta restante Zalec.

V manufakturno trgovino

želim v uk dati svojega sina, kateri je že potrebno izobrazbo dobil. Dečko je talentiran in ima veselje le do trgovine. Ponudbe na J. Zabukoška v Celju.

Izšla je brošura:

Obstrukcija v deželtnem zboru

ter se dobliva

v „Narodni tiskarni“ v Ljubljani.

Cena 20 vin., po pošti 24 vin., 100 komadov 10 kron.

Vničujte

muhe

najnevarnejše prenašalke bolezenskih in kužnih tvarin. (415-129)

Najboljše sredstvo je ameriški Tanglefoot

ki se dobi v vsaki boljši prodajalnici po 5 kr. pola.

Graščine, hoteli ali druga posestva

se zamenjajo za obrestujoče se dunajske hiše prve vrste v najlepši legi.

Natančne popise z navedbo cene pod „R. H. 4615“ na Rudolfa Mosse, Dunaj I., Seilerstätte 2. (1668-2)

Anton Horbar
trgovec
Marija Horbar rojena **Pilko**
uroč. poročena. (1713)
U Ljubljani, dne 21. julija 1902.
Brez vsacega drugega obvestila.

Največje, najhitrejše ter najvarnejše vrste velikanskih parnikov, ki vozijo

v Ameriko.

Hamburg-New York le 6 dni.

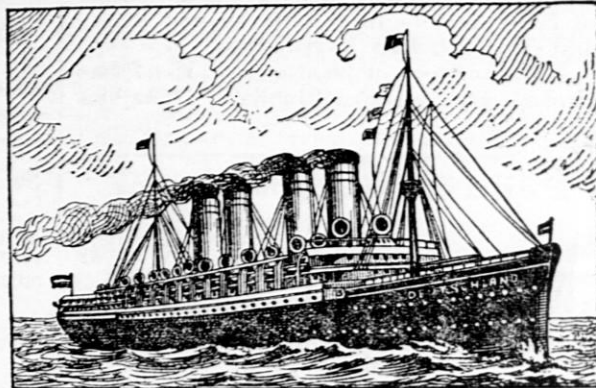
Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja ter daje pojasnila točno in brezplačno. (1228-13)

oblastveno potrjena

agentura Hamburg-Ameriške linije

v Ljubljani, Marijin trg št. 1

nasproti frančiškanski cerkvi.

Partija boljšega manufakturnega blaga

(večinoma za moške obleke) v približni vrednosti 4000 K je za nizko ceno **na prodaj.**

Pojasnila daje in ponudbe sprejema g. **Ivan Pintar v Ljubljani, Soteska št. 10, in sicer do 23. julija t. l.** (1689-3)

Dürkopp-kolesa
in „Waffenräder“
so neprekosna v solidnosti, eleganci in lahkem teku.
Vsi vzorci so v zalogi in se morejo ogledati pri **Ivanu Jaxu & sinu, tovarniška zaloga koles in šivalnih strojev Ljubljana, Dunajska cesta 17.** 1590-3

Št. 656

Razpis službe.

(1714-1)

Na II. mestni deški petrazrednici je stalno popolniti mesto **nadučitelja-voditelja.**

Prosilci za razpisano mesto naj svoje pravilno opremljene prošnje predpisanim potem vlagajo najkasneje **do dne 10. avgusta t. l.**

pri podpisnem c. kr. mestnem šolskem svetu.

Zakasnele ali pomanjkljive prošnje se ne bodo vpoštevale.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani

dne 20. julija 1902.

Pivovarna bratov Koslerjev.

Slavnemu občinstvu iz mesta in okolice udano naznanjam, da bom **pre-vzela in otvorila v nedeljo, 27. julija t. l.**

restavracijo na Koslerjevem vrtu.

Točila bom vedno sveže **Koslerjevo marčno pivo** ter pristna in najboljša **dolenjska, štajerska in istrska vina.** — Okusna raznovrstna **gorka in mrzla jedila** se bodo dobivala ob vsakem dnevnem času. Prostrani senčnati vrt priporočam posebno slavnim društvom za priredbo veselice, zagotavlja vsikdar nizke cene in pazno postrežbo.

Lepo urejeno kegljišče

je na razpolago slav. občinstvu in družbam.

Za mnogobrojen obisk se uljudno priporočam

z velespoštovanjem

Marija Erbežnik.

(1703-1)

Zopetna otvoritev trgovine.

Trgovina z manufakturnim blagom

Friderika Hodscharja (1703-1)

— tukaj na Sv. Petra cesti št. 4 —

„pri Amerikancu“

je zopet otvorjena.

Jaz sem najlepša!

more vsaka dama reči, ki si kupi kak komad izmed prekrasnih, v istini čuda lepih oblek v

„Angleškem skladišču oblek“

v Ljubljani, vogal Sv. Petra in Resljeve ceste 3.

Istotam se dobi tudi vsa druga najmodernejša konfekcija za dame, gospode in otroke

za jako nizke tovarniške cene.

Z velespoštovanjem

Oroslav Bernatović.

(1682-3)